

řízení v základní rozepři, ustanovuje, že jich uvedení a použití v dřívějším řízení by bylo způsobilo příznivější rozhodnutí, a že navrhovatel je nemohl uplatnit před skončením jednání v základní rozepři. Právě proto žalobce v žalobě o obnovu řízení praví, »že by první soud nebyl mohl zamítnouti žalobu, kdyby byl znal novou okolnost, která se přihodila 29. května 1921, o které se žalobcův opatrovník dozvěděl až 3. června 1921«. Těchto nových skutečností nemohlo však býti použito v řízení, dne 14. května 1921 rozsudkem skončeném, ježto nastaly až po 29. květnu 1921. Chybí tedy nezbytný předpoklad dovolaného Šu 530 čís. 7 c. ř. s., důsledkem čehož žalobce neopírá návrh na obnovu řízení o žádný z důvodů Šu 530, 531 c. ř. s., pročez bylo žalobu odmítnouti usnesením podle Šu 538, pokud se týče Šu 543 c. ř. s. To se nestalo proto, že první soud uznal, že sice uplatněný důvod vyhovuje předpisu Šu 530 čís. 7 c. ř. s., že však není dokázána nová skutečnost, kterou měl býti doložen.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud trvá i pro tento spor na zásadě, projevené rozhodnutím sb. n. s. čís. 2946, na něž poukazuje dovolání samo, takže není třeba, důvody jeho slovně uváděti. Stačí k nim podotknouti pouze toto: Při rozhodnutí sporu lze přihlídnouti jen ke skutečnostem, jež nastaly až do konce řízení, na jehož základě vynesena jest rozsudek. V řízení, upraveném §§ 530 a násl. c. ř. s., jde o obnovu základní rozepře, nikoli o nový spor; je proto možno při rozhodnutí o žalobě o obnovu přihlídnouti jen ke skutečnostem, jež nastaly před ukončením základní rozepře, jichž však strana nemohla bez viny použití ve svůj prospěch. Jen za příčinou uplatnění těchto skutečností může řízení, skončené rozsudkem, býti obnoveno, nikoli však na základě skutečností, nastavších teprve později. Za platnosti opačného názoru bylo by možno obnoviti spor po každé, jakmile by nastaly skutečnosti, jejichž uplatnění mohlo by přivoditi pro stranu příznivější rozhodnutí. Nezáleží na tom, že skutečnosti, jichž se žalobce dovolává, nastaly ještě před doručením rozsudku první stolice; stačí úplně, že nastaly po jeho vynesení. Názor dovolatelův, že odvolací soud nebyl oprávněn, uvažovati o nepřipustnosti žaloby, nemá v zákoně opory; naopak odpovídá napadené rozhodnutí Šu 543 c. ř. s. Odvolací soud, nemoha dodatně odmítnouti žalobu, vyřízenou již rozsudkem, nepochybil tím, že odvolání z tohoto rozsudku vyřídil rozsudkem, jakmile dospěl k přesvědčení, že žalobní nárok nebyl vůbec po právu.

Čís. 3890.

Postoupil-li prodávatel pohledávku z kupní smlouvy osobě třetí a vyrozuměl-li o tom kupitele poznámkou na faktuře, není kupitel nadále oprávněn platiti prodávateli, ani bez přivolení postupníka se svolením prodávatele smlouvu zrušiti, avšak vady zboží jest kupitel oprávněn oznámiti pouze prodávateli a nikoliv postupníku. Není třeba, by zboží bylo ku-

pitelem před oznámením vad prohlédnuto, aniž by bylo dáno k dispozici.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, Rv I 400/24.)

Žaloba bankovní firmy na kupitele o zaplacení kupní ceny za zboží dodané žalovanému Adolfem G-em byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Sporné zboží, 3 bedny šedé příze vigogne, koupil žalovaný od Adolfa G-a podle faktury ze dne 10. prosince 1919 a byl poznámkou na této faktuře prodavatelem vyrozuměn, že fakturovaný peníz je postoupen žalující firmě. Žalovaný nemohl tudíž, obdržev fakturu, již platiti se sprostředkujícím účinkem dřívějšímu věřiteli Adolfu G-ovi a nemohl ani za jeho souhlasu bez přivolení žalující firmy obchod zrušiti, jelikož takto by docíleno bylo toho, co § 1396 obč. zák., máje na zřeteli zájmy postupníka, právě nedovoluje. Jinak se postupem pohledávky na zaplacení kupní ceny z faktury žalující firmě na právním poměru mezi Adolfem G-em a žalovaným nic nezměnilo, prodavatelem zůstal Adolf G. a nestala se jím žalující společnost. Zjištěno, že žalovanému nebylo zasláno zboží, zůstavši v Liberci, nýbrž vzorky, že však vzorky fakturovanému pokud se týče objednanému zboží neodpovídaly, číslujíce pouze 5½ mm na místo smluvených 6—7 mm, a že žalovaný dopisem ze dne 22. prosince 1919 prodavateli Adolfu G-ovi bez prodlení oznámil, že zboží je vadné a že je nepřijímá. Odvolací soud dále zjistil, že Adolf G. toto zboží pak prodal fakturou ze dne 9. února 1920 firmě H. Když ani tato firma zboží pro touž vadu nepřijala, byla příze prodána někam jinam za levnější cenu. Kupitel není povinen přijati a zaplatiti zboží, které neodpovídá zákonu (čl. 335 obch. zák.) nebo smlouvě. Oznámil-li tedy, jak zjištěno, žalovaný Adolfu G-ovi závčas, že zboží smlouvě nevyhovuje (čl. 347 obch. zák.) a vada zboží byla také zjištěna, nemohl by žádati Adolf G. na žalovaném zaplacení kupní ceny a nemohl proti ani přenést toto jemu samému nepřislušející právo na žalující firmu. Stanoví to § 1394 obč. zák. a plyne to také z ustanovení §u 1396 obč. zák., dle nichž dlužník po oznámení postupu nemůže sice již platiti dřívějšímu věřiteli, ale zůstává mu právo, by uplatňoval námitky proti pohledávce. Dovolání je na omylu, tvrdíc, že pozastavení se mělo státi u žalující firmy a že, dokud vadnost zboží nebyla oznámena jí, nebylo vyhověno čl. 347 obch. zák. a zboží tím schváleno, neboť vady dlužno podle čl. 347 obch. zák. oznámiti prodavateli a nikoli osobě, již prodavatel postoupil nárok na zaplacení kupní ceny. Dovolání je dále na omylu, tvrdíc, že ku pozastavení zboží je zapotřebí, by kupitel zboží prohlédl, neboť nezáleží na tom, zda se tak stalo; stačí, že kupitel vady prodávce závčas, to jest bez prodlení oznámil, jak se v tomto případě stalo, a že zboží vytýkané vady mělo, jak zde bylo zjištěno. Aby pozastavené zboží výslovně bylo dáno k dispozici, zákon nevyžaduje a nebylo by to samo o sobě ani dostatečným, neboť zákon

žádá oznámení vad a to proto, aby prodatel věděl, co se jeho zboží vytýká a aby se dle toho mohl zařídit.

Čís. 3891.

Dal-li zákazník bance příkaz, by převedla pohledanost z účtu třetí osoby, nad níž měl disposiční právo, na jeho vlastní debetní účet, jde o placení, jehož účinky poji se ke dni, kdy byl příkaz bance udělen a jemuž není na závalu, že bylo pak bance poskytnuto příročí podle nařízení ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, Rv I 413/24.)

Žalobce měl u žalované banky své konto a kromě toho mu příslušelo disposiční právo nad kontem Anny K-ové u téže banky. Ku krytí těchto kont deponoval žalobce u žalované bianco směnku na 16.500 Kč. Dne 24. dubna 1923 vykazovalo konto žalobcovo debet 14.710 Kč a konto Anny K-ové kredit 8.320 Kč. Žalobce dal dne 23. dubna 1923 žalované bance příkaz, by z běžného účtu Anny K-ové převedla 8.320 Kč na jeho účet a téhož dne poukázal žalobce žalované 6.390 Kč k dobropisu na jeho účtu. Dne 30. dubna 1923 usnesla se valná hromada žalované na likvidaci a dne 3. srpna 1923 bylo jí povoleno příročí podle nařízení ze dne 19. prosince 1919, čís. 660 sb. z. a n. Žalobě o vydání krycí bianco směnky 16.500 Kč bylo oběma nižšími soudy vyhověno. Nejvyšší soud nedal místa dovolání.

Důvody:

Žalobcovo oprávnění k žalobě vzato bylo v pochybnost teprve v dovolání, avšak mylně, ježto žalobce, jenž podle nesporného přednesu stran měl disposiční právo nad oběma konty v žalobě uvedenými, má též právo domáhati se toho, by žalovaná firma, vedoucí účty ty, vyhověla příkazu, udělenému jí žalobcem vzhledem k těmto účtům, a důsledkem toho vydala mu i krycí směnku, již neprávem zadržuje. Nařízení vlády čís. 660 r. 1919 a čís. 394 r. 1922 nepřicházejí v tomto sporu důvodně v úvahu, ježto účinek jich pro žalovanou firmu nastal nesporně teprve povolením příročí vyhláškou ministerstva financí ze dne 3. srpna 1923. V tento den nebyl ovšem proveden žalobcův příkaz, znějící na změnu obou kont a udělený žalované firmě dávno před tím, o němž jest jisto, že žalovaná firma jej obdržela před 30. dubnem 1923, kdy usnesla se na likvidaci. Dovolatelka poukazuje na to, že převod z účtu Anny K-ové na účet žalobcův za účelem zapravení dluhu žalobcova jest ve skutečnosti placením. S náhledem tím jest souhlasiti tak dalece, že nikoli převod sám o sobě jako účetní manipulace, nýbrž příkaz, t. j. disposiční projev žalobce jako osoby k tomu oprávněné, za tím cílem udělený, jeví právní účinky placení. Žalobce byl 23. dubna 1923 dlužníkem žalované firmy, manželka jeho byla její věřitelkou, oba měli u žalované firmy běžný účet, jímž disponoval žalobce, čímž byl oprávněn i k dispozici vkladem manželčiným. Pokud žalovaná firma prováděla